

Kõigi maakondade koduõppijad, ühinege!

KODUÕPPIJA

Tartu Luterliku Peetri Kooli ja Põlva Jakobi Kooli koduõppijate häälekandja | nr 1 | jaanuar 2020

Kriminaalsed lood!

Siilikese lugu

**TÄNA
+ 4
LEHEKÜLGE!**

Reklaam!

Ristsõna!

Riksi jõulusoovid

lko vibujutt

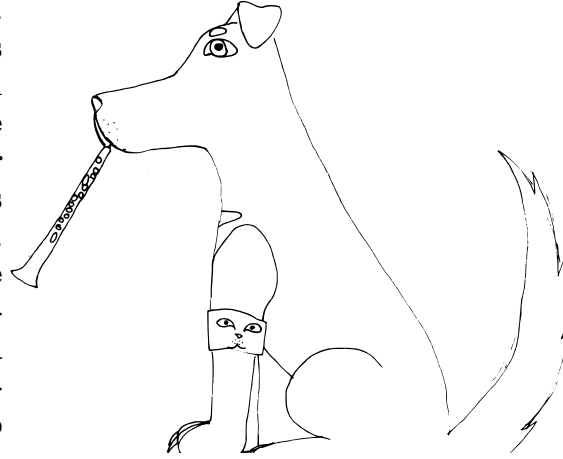
Osvaldi raamatuarvustus

Suur koomiks!

RIKU SOOVID

Oli jõuluõhtu, toas olid piparkoogi lõhnad, kuid väljas polnud lund. Riks oli toas ja näris verivorsti sisaldavat tehiskonti. Teele ja Marie mängisid Taizé laule. Riks kuulis, kuidas Marie mängis viiulil oboe partiid, talle meeldis see väga. Koer tuli ning nuuskis ninaga pille ja noote. Ta püüdis neile seletada, et on huvitatud ise selle osa mängimisest. Ta mõistis, et Marie mängib viiulit ja Teele mängib ukulelet, aga üks pill on selgelt puudu – see on oboe. Pillimängijad olid alguses Riksi vahelesegamiste suhtes tõrjuvad, nii et ta naasis verivorsti juurde. Iga kord kui oboe osa kõlas, tuli ta oma sooviga taas lagedale. Teele ja Marie said lõpuks aru, et Riks igatseb oboed.

hiirte poolt vallutatud ja nii see algas. Riks oli näinud oma peremeest unetuna ringi kõndimas, sest et hiired krabistasid öösiti, ning tal oli temast väga kahju. kutsikapõlvkodus olid Riksil kassid olnud, ta teadis, et kassid on head hiirte hävitajad. Riks leidis, et kassil on ka muid toredaid omadusi: temaga saab mängida, taga ajada ning kass saab Riksi seljas ratsutada, kui ta üle tooli hüppab. Kuidas me sellest teada saime? See juhtus jõuluööl. On teada, et jõuluööl saavad loomad inimese keeles kõnelda. Seda võimalust ära kasutades rääkis Riks kõigest sellest Teelele.

Mis te arvate, kas Riksi südame soovid täituvad? Sellest saate teada järgmises ajalehe numbris.

Marie Nigola

SIILIKESE LUGU

Ma räägin teile loo siilikesest. Aga enne seda räägin teile, kus ta elas. Ta elas Nairobi dendropargis. Dendropargist voolab läbi Kirichwa Kubwa jõgi, mille kohta paljud arvavad, et see on tegelikult Nairobi jõgi.

Nairobi jõgi voolab läbi Keenia pealinna Nairobi. See on Nairobi vesikonna peamine jõgi, mitmest itta suunduvast paralleelsest ojast koosnev jõestik. Kõik Nairobi jõgikonna jõed ühinevad Nairobist ida pool ja kohtuvad Athi jõega, suubudes lõpuks India ookeani.

Nairobi jõel on mitu lisajõge. Üks nendest on Kirichwa Kubwa jõgi.

Tänapäeval on jõe kaldaala täidetud arvukate mitteametlike asulatega. Nendel asumatel puudub reoveekanalisatsioon ning nad juhivad oma

puhastamata reovee jõgedesse.

Veelgi enam, paljudel tööstusharudel on odavam heitvee juhtimine otse jõevette selle asemel, et seda puhastada. Valitsus on alati tunnistanud, et Nairobi jõge on teadlikult saastatud tööstusharude poolt. Saastust lisavad ka planeerimata asulad, kogumata prügi ja korraldamata heitvesi. Aga midagi pole tehtud.

Imperiaalne Briti Ida Aafrika Kompanii ehitas raudteed Mombasast, Viktoria järveni, alates augustist 1896 maini 1899. Nad otsisid põhipeatuse asukohta, millel oli vaja siledat, tasast maad. Insenerid otsustasid Masaii maal asuva Enkare Nyrobi kasuks. Enkare Nyrobi tähendab külmad veed Masaii keeles. See oli üks papüüruse soo. Nairobi, Mathari, Wasongawai ja Ngong ojad voolavad sellest välja. Asjaolud olid sellised, et Nairobi ei olnud kanalisatsiooni.

Jõe alguseks on üks kolmest, kas allikas, järv või soo. Arvestades seda, kuidas on kirjeldatud Nairobi jõge, jõudsin ma järeldusele, et selle jõe alguseks on Kirichwa Kubwal soo.

Niisiis pidi siilike Stefan elama reostatud, saastatud, kogumata prügi keskel ja jõe ääres kus oli heitvesi.

Siilikesel oli 1 vend ja 1 õde. Venna nimi oli Sammy ja õe nimi oli Shiila. Nende ema nimi oli Seena ja isa oli Sander. Tema parim sõber oli Kadri Kamelion.

Siilike Stefan sai teada et tal tõenäoliselt oli üks teine õde, kes suri ära. Põhjuseks asjaolu, et siilipoegasid sünnib rohkem kui neid saab üles kasvatada.

Stefani lemmik söögiks olid ämblikud. Talle ei meeldinud süüa termiite.

Ta elas enda arvates ühe väga ilusa pargi juures.. Ta ei olnud ühtegi teist parki näinud. See oli Arboretum. Eesti keeles dendropark. Aga kuna see oli nii suur, ta arvas, et see oli mets!

Seal pargis oli üks kameeleon, palju pärdikuid ja iga päev tulid uued huvitavad inimesed parki kõndima.

Mõnel ajal Kadri ja Stefan said kokku ja rääkisid putukate lugusid: kust leida maitsvaid putukaid, milliseid putukaid oli kõige parem süüa. Stefan küsis sageli Kadrilt, kas ta sai püüda ämblikke.

Kadri oli naljakas, ta arvas, et ta oli valvur ja sellel põhjusel ta ei lubanud Stefanil mina osadesse kohtadesse.

Kadri oli tark – naljakas, aga tark.

Kameeleon Kadri hoiatas Stefanit jõe eest. Ta ütles, et selle vesi on mürgine. Ta ütles, et Stefan ei ole kala. Ta on siil.

Stefan mõtles: “See kameeleon räägib hullu juttu. Mis on kõige halvem mis võib juhtuda?”

Kokkuvõtvalt materjalide põhjal “Spectrum Guide of Kenya, The Daily Nation”

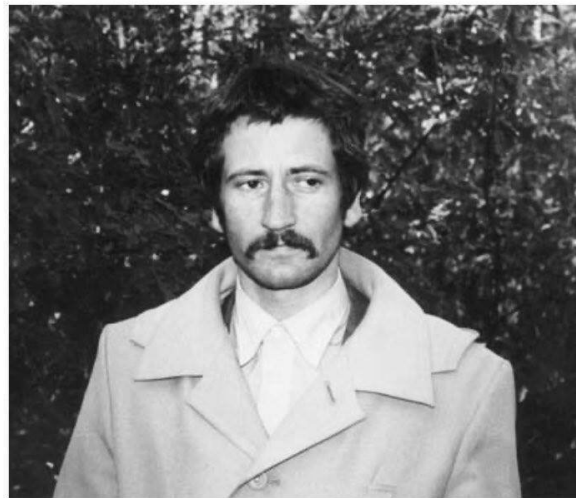
Petra Ayal

EESTI INIMSÖÖJA

Eesti inimsööja oli Johannes-Andreas Hanni aastast 1982. Ta tegutses Tallinnas ja oli massimõrvar. Lugu läks aga “Kuuurijasse”, kus sai sellest kõva uudis. Asja muudab see, et Johannes oli kristlikust perekonnast ja ka see oli kummaline, kuidas ta vanglas järsku enesetapu tegi, mida muidugi lähedased ei uskunud. Hanni kuritöö tuli välja niimoodi, et ta naine avastas inimliha tüki nende kodust ja teavitas politseid, mille peale pandi Hanni vangi ning ta naine 12 aastaks vangi.

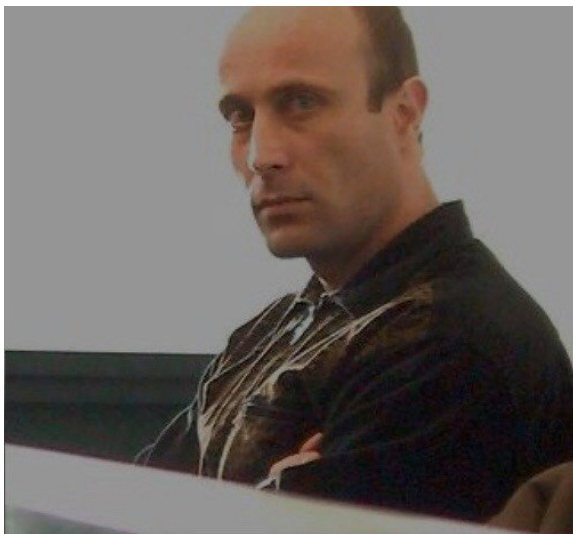
Saamuel Sakla

Sarimõrvarid

Andreas Hanni –
Tallinna inimsööja

LIHUNIK, KES TÜKELDAS KOLM OMA PERELIIGET

32-aastane Vassili Savka oli endine keskturu lihunik, kes tükeldas aastal 2000 oma pere.

Asi läks nii, et 2000. aastal läks ühe Lasnamäe korrusmaja kanalisatsioon umbe. Kutsuti torumees, kes ilma pikema jututa liha alla uhtus. Üks tööle kiirustav arst, kes seda nägi,

ütles, et see on inimliha. Sellest võeti proovid. Liha kuulus Savka naisele, kes eelmine päev ära tükeldati. Savka tappis ka naise poja ja ämma, kelle Savka oma maa majasse viis. Ta viis need koos ämma korteri vaibaga. Ämma ta tappis sellepärast, et too ei lubanud tal oma toas suitsetada. Ta peitis laibad oma keldrisse. Kolm kuud hiljem juhtus nii, et mehele, kes oli teda transportinud, ütles Savka, kuhu ta viis, nii öelda ehitusprügi. Esimene asi oli tugev aroom, mis keldri aknast tuli mehele vastu. Eesti politsei ütles, et nad pole iial nii jubedat vaatepilti näinud. Nimelt ujusid keldri põrandal tema kasupoja ja ämma jäänused ning vaip, milles säilmed olid tükeldatud.

Saamuel Sakla

TEE KARIKANI: KUIDAS TÖÖTASIN 3 KUUD JA VÕITSIN KARIKA

Kui keegi oleks mulle 2019. aasta jaanuaris öelnud, et sel aastal sa hakkad vibusportlaseks ja saad oma esimesel võistlusel karika, poleks ma seda ilmselt uskunud. Kõik algas, kui tahtsin midagi uut ja huvitavat teha oma aja ja eluga. Soovisin, et mul oleks mingi hobi, mida paljud ei harrasta ega ei tea. Mu ema leidis kuskilt Tartu valla vibuklubi ja läksin proovima. Käisin proovitrennis väga toreda treeneri Kadi juures (on mu treener ikka veel) ja olin kiiresti sõltuvuses ja nii mu vibusportlase karjäär algaski.

Kui olin kuu aega trennis käinud, hakkasid võistlusele punktide laskmised pihta. Punktide laskmisel on kaks poolt: mõlemal poolel on kaks vooru, millel mõlemal voorul lased 10 seeriat, kõik kolme noolega. Seeria on kui lased mingi arv nooli ja tood need ära. Esimesel poolel ma väga palju ei lasknud, kuna ei olnud veel eriti kaua trennis käinud. Teisel seerial rohkem, kuna esimese ja teise poole vahe oli paar nädalat. Lõppude lõpuks sain võistlusele.

Minu kategoorias said võistelda kümme inimest ja mina olin kaheksas.

Kategooriad on jaotatud selle järgi, millist vibu sa lased. Sellel võistlusel olid sport-, vaistu-, pikk- ja plokkvibud. Mina lasin võistlusel vaistuvibu, mis on ilma sihikuta tavaline vibu.

Lahkusime trennipaigast bussiga pärastlõunal. Kohale jõudes olid paljud vibuklubid juba kohal, igal ühel erinev klubisärk seljas. Mina ja veel üks Tartu vibuklubi vaistuvibu laskja Rao, kes on palju parem kui mina, sest on kauem käinud, seadsime ennast oma

märgi ees sisse ja panime vibud kokku ning jäime ootama. Igas märgis on neli inimest ja korraga lasevad kaks. Kõigepealt esimesed kaks: A ja B ning siis teised kaks: C ja D. Mina olin D ja Rao oli A. Punkte sai saada kahest voorust, kumbki neist kümne seeria pikkune, kõik kolme noolega.

Esimesel voorul midagi erilist ei juhtunud, lihtsalt lasime. Enne teist vooru oli paus, selle ajal tutvusime meie juures olevate laskjatega. Selles teises märgis laskev poiss Oliver, mina ja Rao olime kõik esikolmikus ja teised olid meist maas nii, et meie vahel jaotati karikad välja. Nüüd tuli ainult välja selgitada, kes millisele positsioonile jääb.

Algas teine voor ja me kolm püüdsime nii raskelt kui saime, vahepeal ma isegi juhtisin, siis aga läks Rao juhtima. Enne kui arugi saime, oli alanud viimane seeria. Rao ja Oliver olid ära lasknud, nüüd oli minu kord. See seeria otsustas, kas olen kolmas või võibolla isegi esimene.

Ma astusin joonele ja olin valmis laskma, hakkasin sihtima, kuid viimasel hetkel tuli närv sisse ja lasin ainult neli punkti. "See on okei", ma mõtlesin ja sihtisin uuesti - viis. Ma vaatasin selja taha ja teised naeratasid mulle kahjusõbralikult. Ma teadsin, et

ei saa teist ega esimest kohta, nii et sihtisin viimast korda ja siis tuli ilus üheksa. Ma polnud pettunud kolmanda kohaga: kolm kuud ja kolmas koht. Saime karikad ja diplomid, pakkisime vibud kokku ja sõitsime Tartu poole. Karikas ja diplom kotis, sõitsin pimedas bussis, mõeldes, kui uhke ma enda üle olen.

Iko Jochen Toots

SOOD EESTIS JA KEENIAS

Sood on märg koht, kus kasvab palju sammalt. Soos on turbakihi paksus vähemalt 30 cm. Eestis tekkisid sood jääaja lõpus 15 000 kuni 13 000 aastat tagasi. Tekkisid lohud, ja nendesse järved. Järved hakkasid kinni kasvama ja nii tekkisid sood. Teine versioon kuidas sood tekkisid on niisked lohud, mis hakkasid kohe soostuma.

Eestis on kolme tüüpi soid (kolm arengujärku): madalsoo (palju vett ja metsa), siirdesoo (ülemineku faas) ja raba ehk kõrgsoo.

Eesti on sooderohke, sest sood saavad tekkida siis, kui sajab rohkem vett kui aurustub. Kokku on Eestis 9 836 sood. Tuntuimaks sooderikkaks alaks on Eestis Soomaa.

Madalsoos on vesi mineraalainerikas. Rabas muutub vesi aja jooksul happeliseks. Lepp, kask, paju kasvavad madalsoos. Harilik käoraamat, soo

neiuvaip ja kärbesõis on taimed, mis kasvavad siirdesoods. Rabas peavad taimed elama ilma tavalise mullata, mullasisese hapnikuta ja mineraalaineteta. Turbasamblal ei ole juuri, ta saab vett ja mineraalained vihmast ja tolmust.

Rabas kasvavad veel kanarbik, kukemari, jõhvikas, ümaralehine huulhein.

Elusad sood on väärtuslikumad kui kuivendatud sood, Euroopas on sood enamjaolt hävitatud, Eestis on veel võimalus ja vastutus soid kaitsta, taastada. Tänapäeval kuivatatakse 100 000 ruutkilomeetrit soo pinda igal aastal maailmas.

Täpne Keenia märgalade arv on teadmata. Arvatavasti hõivavad nad umbes 3-4 protsenti Keenia pindalast.

Mau metsakompleksi südames asub Napuiyapi sood, üks ökosüsteemidest, mis toetab järvi ja jõgesid. Napuiyapi soo,

RAAMATUARVUSTUS

THE RISE AND FALL OF THE THIRD REICH: A HISTORY OF NAZI GERMANY – WILLIAM R. SHIRER

Seda raamatut soovitas mulle mu isa, et saaksin õppida Teise maailmasõja kohta, mida koolitöö jaoks vaja on. Selle autor, William R. Shirer, oli ise Hitleri ajal Saksamaal ning töötas ajakirjanikuna, mistõttu oli tal ilmselt sellest teemast parem arusaam, kui mõnel, kes sellest lihtsalt lugenud on.

See raamat räägib pikalt ja detailselt nii Hitleri kui Natsi-Saksamaa elust, sünnist surmani, selle aegsest poliitikast ja Teisest maailmasõjast.

Raamat algas päris huvitavalt, seal oli juttu sellest kuidas ja kus Hitler üles kasvas, kuidas ta kogu aeg kunstiga tegeleda tahtis, kuid kunstikooli sisse ei saanud ja tänavatel pilte maalis, et kuidagi ära elada. Hiljem, kui teema rohkem poliitiliseks muutus, läks lugemine raskemalt ning sunnitult.

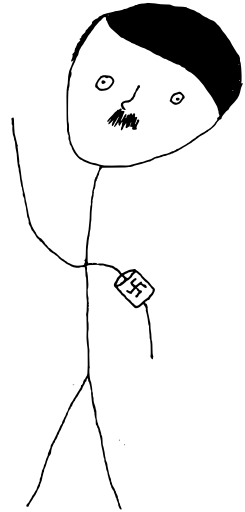
Kuna raamat on nii pikk ja põhjalik, oli tihti raske sündmustel järke pidada

ja neid meeles hoida. Tihti juhtus, et leidsin end millegi keskel, kuid ei mäletanud mis parajasti toimub.

Raamatu viimased sündmused oli seotud Hitleri surmaga ning lühidalt sellele järgnevalt toimunud sündmustest, samuti erinevate temaga seotud tegelaste saatustest.

Kuna ma varem ei olnud Teise maailmasõja ning selle sündmustega väga tuttav, sain sellest raamatust palju uut teada ja soovitan seda kõigile, kellel huvi sellest teemast rohkem teada saad, ehkki see raamat on vägagi pikk.

Osvald Nigola

Ogieki murdes kohta, mis mahutab palju vett ja mida peetakse sageli ebastabiilseks. See on koht, mis hoiab vett ja on nagu madrats. Aastaid tagasi kardeti seda kohta ja keegi ei julgenud sinna sisse minna, isegi mitte kariloomad. Aastate jooksul on kahanenud Napuiyap soo, mis algselt hõlmas 2 932 ruutkilomeetrit, see on juhtunud suurenenud karjatamise ja lageraiete tõttu. Selle läbi hukkub Victoria järv ja Mara jõgi.

„Mau süda muutub iga päevaga külmemaks; seda on rikutud. Veised kõnnivad ja karjatavad seal, inimesed on seda piirkonda kaitsnud põlispuud maha raiunud ja asendanud eksootilistega,

sealhulgas siniste eukalüpti puudega, mis imevad põhja veest elu välja,” rääkis Chemaina, 79 aastane Ogiek.

Petra Ayal

LIINI-JAANI KOOMIKS

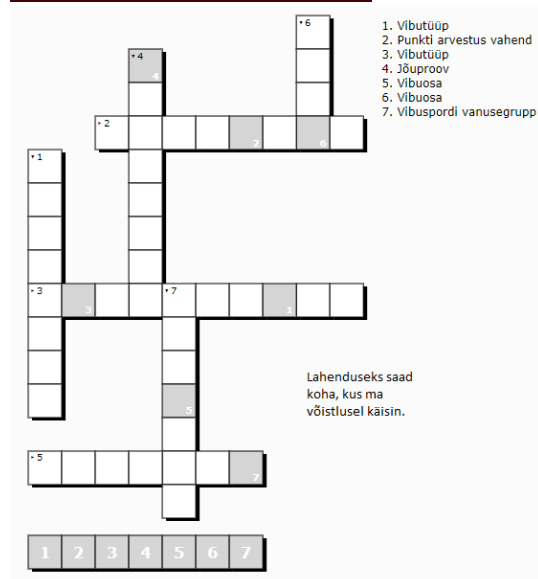
NALJA SABANI

Wie heißt der chinesische Verkehrsminister?
Um Lei Tung.

Mit welchem Pass kommt man nicht über die Grenze?

Mit dem Kompass.

IKO VIBURISTSÕNA

„Herr Bademeister, Herr Bademeister, da frisst ein Hai ein Kind auf!“
„Ja, dass machen die so.“

Der erste allgemein anerkannte Schachweltmeister war der österreichisch-amerikanische Schachmeister Wilhelm Steinitz. Eines Tages wurde er bei einem Schachwettbewerb gefragt, wie er seine Chance einschätze, das Turnier zu gewinnen.

Wilhelm Steinitz antwortete: "Ich habe sehr gute Chancen erster zu werden, denn jeder muss gegen Steinitz spielen, nur ich nicht!"

Tahad õppida kasutama ARVUTIT?!

Tule Merlini Kassi Arvutikursustele!!!
www.hiiregasõbraks.ee

imelised
KÄSIPUUD

Maailma parimast puidust:
Siidpuu tuleb Mupkast!

Käsi haakub, on mõnus sile tunne!

www.mariekasipuupood.eu

Toimetuse: M. Nigola (vastutav toimetaja),
S. Sakla (krimitoimetuse), P. Ayal
(keskkonnatoimetaja), I. J. Toots
(sporditoimetuse), O. Nigola (kirjandustoimetuse)

Küljendus ja trükk: Iie & Co
Tiraaž: vastavalt vajadusele

Toimetuse kaastöid ei honoreeri ega tagasta.